Åtgärdsvalsstudie

Nälden

Diarienummer: TRV 2017/76435

Ett samarbete mellan:

TRAFIKVERKET

Dokumenttitel: Åtgärdsvalsstudie Nälden

Projektledare: Jan Lindgren, Trafikverket Region Mitt

Dokumentdatum: 2019-xx-xx

Ärendenummer: TRV 2017/76435

Fastställt av: Anders Lasell, Trafikverket Region Mitt

Trafikverket
Postadress: Box 417, 801 05 Gävle
E-post: trafikverket@trafikverket.se
Telefon: 0771-921 921

MALL 0201 Rapport enkel av åtgärdsvalsstudie v 1.0

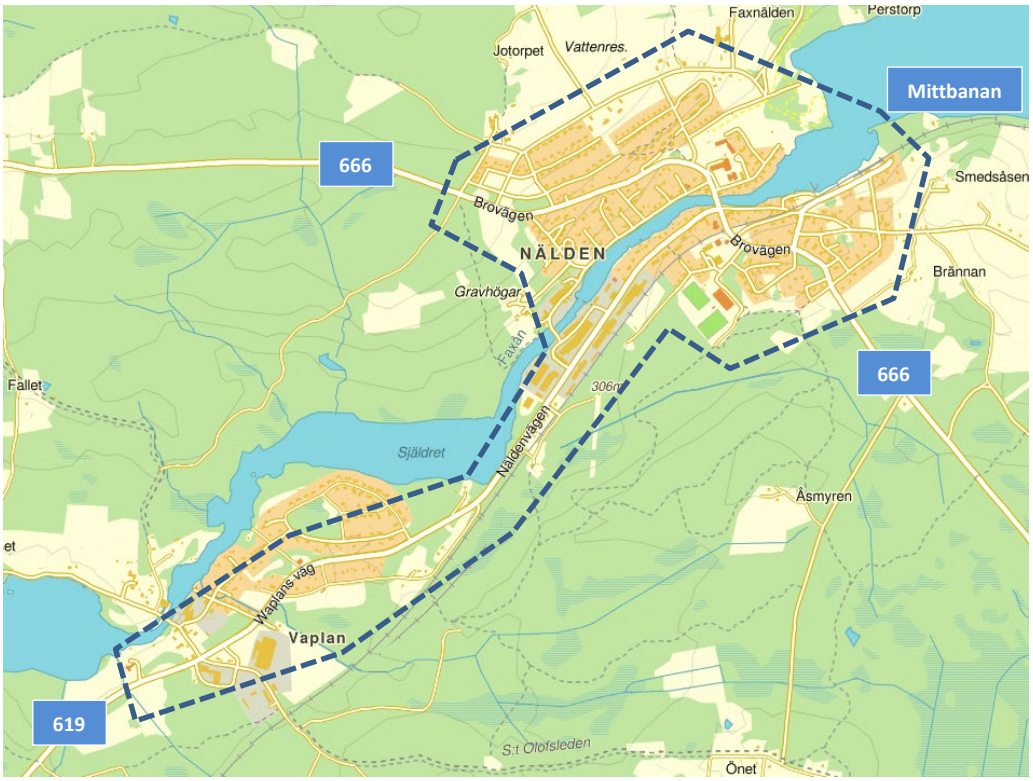

Översikt: Nälden och Vaplan. Avgränsning för studien.

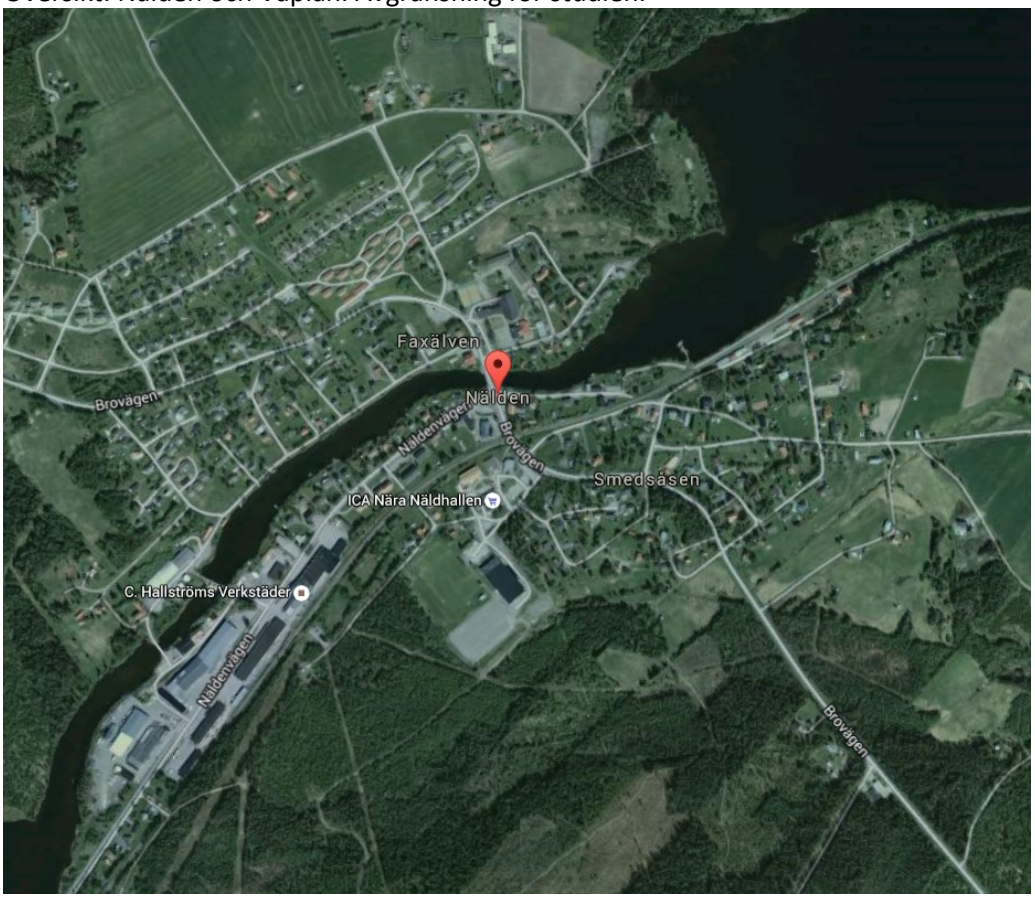

Nälden tätort, Krokoms kommun.

Namn på åtgärdsvalsstudie:	**Nälden**
Ansvarig för genomförande:	Jan Lindgren, PLmu
Organisation:	Planering Mitt, enhet Utredning
Datum - start:	2015-04-01
Datum - avslut:	2019-xx-xx

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte 6

Problembild 6

Avgränsningar 6

Intressenter 7

Mål för lösningar 8

Åtgärdsförslag 8

Samlad effektbedömning 11
Paket A: Förbättrad trafiksäkerhet, tillgänglighet och miljö för oskyddade och övriga trafikanter i Nälden och Vaplan. 11
Paket B: Förbättrad möjlighet att resa kollektivt till och från Nälden, genom att minska restider och öka tillgängligheten. 11

Arbetsprocessen 14

Bilagor 14

Kvalitetsgranskning 15

Avslut av studie 15

Bakgrund och syfte

Bakgrunden till åtgärdsvalsstudien är att Krokoms kommun har genomfört en förstudie om förbättrad kollektivtrafik, ökad trafiksäkerhet och fungerande logistik inom Nälden och Vaplan, som genomfördes under 2014. Studien innehåller förslag till mål och åtgärder för att förbättra trafiksituationen.

Syftet med åtgärdsvalsstudien är att samla berörda intressenter för att enas om hur vi kan gå vidare utifrån förslag till mål och åtgärder i förstudien, och gemensamt hitta en effektiv åtgärdsmix, som kan bidra till att minimera problemen i transportsystemet.

Arbetet sker i form av en åtgärdsvalsstudie. Tanken med en åtgärdsvalsstudie är att med fyrstegsprincipen som grund hitta den mest effektiva åtgärdsmixen för att lösa brister i transportsystemet. Fyrtegsprincipen är ett förhållningssätt som utgår från det vi har. Det handlar om att hushålla med resurser och få ett smart utnyttjat transportsystem.

De fyra stegen är:

- Tänk om - Åtgärder som kan påverka behov av transporter och val av transportsätt
- Optimera - Åtgärder som effektiviserar nyttjandet av befintlig infrastruktur och fordon
- Bygg om - Begränsade ombyggnadsåtgärder
- Bygg nytt - Nyinvesteringar och större ombyggnadsåtgärder

Åtgärdsvalsstudier är ett tidigt planeringsskede där man förutsättningslöst utgår från problem och brister och tillsammans med berörda parter försöker hitta en gemensam bild av nuläget, en framtida målbild och förslag på åtgärder för att närma sig målet. Det är också ett krav för att gå vidare med planläggning av investeringar i infrastrukturen.

Problembild

Nälden och Vaplan är viktiga industriorter i Krokoms kommun. Företagen i Nälden och Vaplan är viktiga för bygden då de sysselsätter mer än 350 personer. Samtidigt genererar företagen en hel del trafik, både tung trafik och vanlig fordonstrafik. Detta innebär att vägnätet slits och fordonen bidrar till en ökad trafiksäkerhetsrisk för de oskyddade trafikanterna, bland annat skolbarn.

Även om många boende i Nälden och Vaplan arbetar på orten så förekommer en stor andel arbets- och studiependling både österut mot Krokom/Östersund men även västerut mot Järpen/Åre. Idag finns möjligheten att pendla med bil alternativt med buss. Pendling med tåg skulle markant förkorta restiden mellan de olika orterna men idag finns ingen station/hållplats i Nälden och därmed finns inte den möjligheten.

Avgränsningar

Avgränsningarna för åtgärdsvalsstudien är orterna Nälden och Vaplan, och transportsystemet med gator, vägar och järnväg inom och till/från orterna.

Studien omfattar gods- och persontransporter på väg och järnväg.

Viktiga delar som ingår i studien:

- Väg 666 (Brovägen)
- Väg 619 (Waplans väg/Näldenvägen)
- Mittbanan

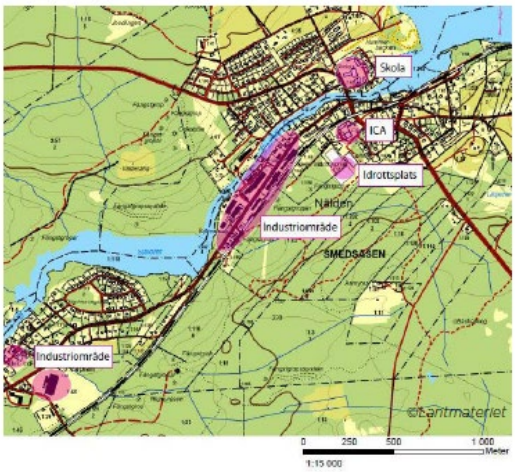

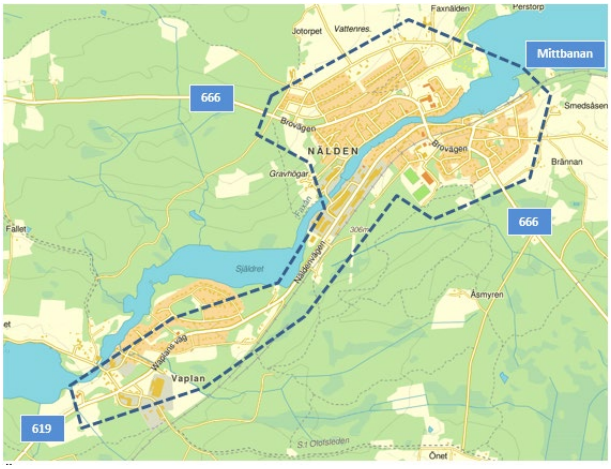

Figur 2: Viktiga målpunkter i Nälden och Vaplan

Intressenter

Följande intressenter har varit delaktiga i studien:

- Krokoms kommun – Anne Dahlgren, Sandra Öhrström, Malin Nilsdotter Nyström, Örjan Wiklund och Cristine Persson
- Länstrafiken Jämtlans län – Leif Mikaelsson
- Region Jämtland-Härjedalen – Ruth Ericsson
- Näringslivet – Nils Åke Hallström, Hallströms verkstäder och Henrik Lindsjö, Andritz
- Trafikverket – Mats Olofsson, Lena Eriksson, Kjell-Arne Blom, Patrik Cederberg, Pär Jonsson och Jan Lindgren
- Norrtåg – Olle Tiderman (Kunde inte delta på workshop, men har via telefon berättat att de ser positivt på ett tågstopp i Nälden.)

Dessa bjöds in till en workshop den 25 maj 2015 i Nälden.

Syftet med mötet var att föra en dialog mellan berörda parter om hur vi kan gå vidare utifrån de förslag till mål och åtgärder i förstudien av trafiksituationen i Nälden och Vaplan, som gjordes 2014.

Mål för lösningar

I förstudien föreslogs mål om att förbättra tillgängligheten till närliggande orter och att förbättra trafiksituationen i central delarna av Nälden, främst avseende plankorsningen Brovägen/Mittbanan samt inom industriområdet längs Näldenvägen. Sträckorna måste vara trafiksäkra och tillgängliga för både oskyddade trafikanter och fordonstrafikanter.

På workshoppen i maj 2015 diskuterades målbilden. Deltagarna tyckte att målbilden i stort sett verkar bra. Det känns som rätt områden, men de skulle behöva förtydligas.

Följande mål för transportsystemet i Nälden och Vaplan är intressenterna i studien överens om:

- Förbättrad trafiksäkerhet, tillgänglighet och miljö för oskyddade och övriga trafikanter i Nälden och Vaplan.

- Förbättrad möjlighet att resa kollektivt till och från Nälden, genom att minska restider och öka tillgängligheten.

Åtgärdsförslag

På workshoppen i maj 2015 diskuterades förslag på åtgärder enligt fyrstegsprincipen för att närma sig målen. De har sammanställts i tabell ”Pröva tänkbara lösningar” på s. 9-10.

Deltagarna fick också bedöma i vilken grad åtgärdsförslagen är möjliga och önskvärda att genomföra. Några av åtgärdsförslagen bedömdes som högt prioriterade.

Efter workshoppen har man gjort översiktliga samlade effektbedömningar för de åtgärdsförslag som man har bedömt är lämpliga att planera vidare. De finns i tabell ”Forma inriktning och rekommendera åtgärder” på s. 12-13.

[Pröva tänkbara lösningar]

Målområde som hanteras	**Åtgärd som studerats och bedömts**	**Steg enligt fyrstegs-principen**	**Relevans måluppfyllelse** (Låg/Medel/Hög)	**Uppskattad kostnad för åtgärd** (Låg/Medel/Hög)	**Bedömning genomförbar-het**	**Gå vi-dare** *Ja/Nej*	**Kommentar** *Allmän kommentar samt motiv till bortsortering om Nej*
Förbättrad trafiksäker-het, tillgänglighet och miljö för oskyddade och övriga trafikanter i Näl-den och Vaplan.	Förbjud tung trafik genom cent-rum	2	Medel	Låg	Möjlig/ mindre önskvärd	Nej	Inte aktuellt. Ej önskvärt att för-bjuda all tung trafik.
	Reglera tung trafik med bil och släp genom centrum och kors-ningen Brovägen/Näldenvägen	2	Medel	Låg	Möjlig/önskvärd	Nej	Inte aktuellt. Tveksamt om det be-hövs.
	Helt ny förbifart	4	Hög	Hög	Mindre möjlig/ önskvärd	Nej	Åtgärden bedöms inte rimlig med de relativt låga trafikflödena på platsen.
	Påverka transporterna till/från industrierna	1	Medel	Låg	Möjlig/önskvärd	Ja	
	Förbättra korsning på E14 i Yt-terån (mot Vaplan/Nälden)	3	Medel	Medel/Hög	Möjlig/önskvärd	Nej	Utanför studieområdet. Tveksamt om det behövs.
	Korsningen Brovägen/Nälden-vägen (belysning, gångpas-sage…)	3	Medel	Medel	Möjlig/önskvärd	Ja	
	Gång- och cykelbana längs Näl-denvägen, från Hallströms verk-städer till Brovägen (avskiljning från vägbanan)	3	Medel	Medel	Möjlig/önskvärd	Ja	
	Vid Hallströms verkstäder (räcke vid last/parkeringszoner, smalare utfarter, varningsskyl-tar, belysning, målning av cykel-bana…)	3	Medel	Medel	Möjlig/önskvärd	Ja	Hög prioritet.
	Förbättra Näldenvägens stan-dard (underhåll)	3	Medel	Medel	Möjlig/önskvärd	Ja	Hög prioritet. Genomfört.
	Ombyggnation av Brovägen förbi Mittbanan	3	Medel	Hög	Mindre möjlig/ önskvärd	Nej	Åtgärden bedöms inte rimlig med de relativt låga trafikflödena på platsen.

	Ny lokalisering och utformning av den centrala busshållplatsen i Nälden	3	Hög	Medel	Möjlig/önskvärd	Ja	
	Busshållplats vid Alsenvägen/skolan	3	Hög	Låg	Möjlig/önskvärd	Ja	
	Gång- och cykelbana längs Brovägen söderut (genom den bebyggda delen)	3	Medel	Medel/hög	Möjlig/önskvärd	Ja	
Förbättrad möjlighet att resa kollektivt till och från Nälden, genom att minska restider och öka tillgängligheten.	Stationsläge Öster	4	Medel	Hög	Möjlig/ Mindre önskvärd	Nej	Ett läge vid den gamla stationen känns inte tillräckligt centralt.
	Stationsläge Väster	4	Hög	Hög	Möjlig/önskvärd	Ja	
	Pendlarparkering	3	Hög	Medel	Möjlig/önskvärd	Ja	
	Bussanslutning	3	Hög	Medel	Möjlig/önskvärd	Ja	
	”Shuttle bus” till Vaplan	1	Låg	Låg	Möjlig/ Mindre önskvärd	Nej	Intresset för en buss bara mellan stationen och industrin bedöms inte tillräckligt stort.
	Cykel på tåget – för snabb anslutning till målpunkter	1	Medel	Låg	Möjlig/önskvärd	Ja	
	Cykel – hyrcykel och cykelställ	1	Medel	Låg	Möjlig/önskvärd	Ja	
	Plankorsning för gång, cykel och andra fordon väster om Hallströms	4	Medel	Medel	Mindre möjlig/ önskvärd	Nej	Åtgärden bedöms inte rimlig med de relativt låga trafikflödena på platsen.

Samlad effektbedömning

För de två åtgärdspaketen har en förenklad effektbedömning genomförts enligt Trafikverkets mall ”TMALL 0395 SEB Övriga åtgärdsvalsstudier”, se bilaga 1 och 2. I den förenklade effektbedömningen bedömdes översiktligt åtgärdspaketens bidrag till de transportpolitiska målen, åtgärdspaketens bidrag till en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning, fördelningsaspekter samt eventuella målkonflikter.

Nedan redovisas en sammanfattning av den samlade effektbedömningen för de föreslagna åtgärderna.

Paket A: Förbättrad trafiksäkerhet, tillgänglighet och miljö för oskyddade och övriga trafikanter i Nälden och Vaplan.

I paket A ingår 6 åtgärdsförslag till en bedömd kostnad av 4,2 Mkr.

Åtgärderna bedöms ge positiv till stort positivt bidrag för medborgarnas resor, jämställdhet, funktionshindrade, barn och unga och trafiksäkerhet. För näringslivets transporter bedöms de ge ett stort negativt bidrag.

Sammantaget bedöms paketet bidra negativt till en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning. Dock kompletteras detta av andra effekter som ökad trygghet och tydlighet, potential till färre kortväga bilresor samt fler kollektivtrafikresenärer och förbättrad hälsa, bidrar samtliga till förbättrade villkor om ekologisk och social hållbarhet. Totalt sett bedöms dock resultatet negativt (osäker lönsamhet och sannolikt olönsamt) i detta skede men en översyn av åtgärdskostnader och precisering av åtgärder bedöms förbättra effektiviteten.

Paket B: Förbättrad möjlighet att resa kollektivt till och från Nälden, genom att minska restider och öka tillgängligheten.

Sen workshoppen genomfördes har planeringen för ett tågstopp i Nälden fortsatt. Två nya lägen har studerats – ett vid Hallströms och ett vid Stationsvägen.

Båda alternativen bedöms ge ett positivt till mycket positivt bidrag till de transportpolitiska målen, och bedöms bidra positivt till en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning. De positiva nyttorna uppstår i första hand för kollektivtrafikresenärer till och från Nälden. Negativa nyttorna uppstår för resande som inte gör resandeuppehåll idag utan station i Nälden.

Den bedömda kostnaden för alternativen är 36,3 Mkr för stationsläge Hallströms och 26,7 Mkr för stationsläge Stationsvägen.

Stationsläge Hallströms

Stationsläge Stationsvägen

[Forma inriktning och rekommendera åtgärder]

Åt-gärds-förslag/ paket	Inriktning och rekommenderade åtgärder	Steg en-ligt fyrstegs-principen	Förslag till fortsatt planering och hantering	Tidsaspekt ge-nomförande	Ansvariga aktörer, genomförande	Förslag till finansiering	Kommentar
Paket A: Förbättrad trafiksäkerhet, tillgänglighet och miljö för oskyddade och övriga trafikanter i Nälden och Vaplan.							
A1	Påverka transporterna till/från industrierna att köra via Vaplan-Ytterån och inte via Näldens centrala delar.	1	Tydliga krav från industrin till transportörer	Kort sikt	**Företagen**	Låg kostnad	Eventuellt i samverkan med Krokoms kommun.
A2	Åtgärder för att förbättra trafiksäkerhet och tillgänglighet för framförallt oskyddade trafikanter vid Hallströms verkstäder (t ex räcke vid last/parkeringszoner, smalare utfarter, varningsskyltar, belysning).	3	Dialog om möjliga åtgärder och finansiering mellan berörda parter.	Kort/Medellång sikt	**Hallströms verkstäder** Trafikverket Krokoms kommun	Hallströms: xxx Regional transportplan Kommun: xxx	Högt prioriterad av deltagarna.
A3	Bygga gång- och cykelbana längs Näldenvägen, från Hallströms verkstäder till korsningen Brovägen/Näldenvägen.	3	Dialog mellan Trafikverket, Region JH och kommunen.	Kort/Medellång sikt	**Region Jämtland-Härjedalen** Trafikverket Krokoms kommun	Regional transportplan Kommun: xxx	
A4	Bygga om korsningen Brovägen/Näldenvägen för att förbättra trafiksäkerhet och tillgänglighet för framförallt oskyddade trafikanter (belysning, gångpassage…)	3	Dialog mellan Trafikverket, Region JH och kommunen.	Kort/Medellång sikt	**Trafikverket**	Regional transportplan	
A5	Ny lokalisering och utformning av busshållplatsen vid Alsenvägen/skolan för att förbättra trafiksäkerhet och tillgänglighet framförallt oskyddade trafikanter.	3	Dialog mellan Trafikverket, Region JH och kommunen.	Kort sikt	**Krokoms kommun** Region Jämtland-Härjedalen Trafikverket	Regional transportplan Kommun: xxx	
A6	Bygga gång- och cykelbana längs Brovägen söderut (genom den bebyggda delen)	3	Dialog mellan Trafikverket, Region JH och kommunen.	Medellång/Lång sikt	**Region Jämtland-Härjedalen** Krokoms kommun Trafikverket	Regional transportplan Kommun: xxx	

Paket B: Förbättrad möjlighet att resa kollektivt till och från Nälden, genom att minska restider och öka tillgängligheten.							
B1	Tågstopp Nälden (Läge Stationsvägen), inklusive pendlarparkering och busshållplats	4	Dialog mellan Trafikverket, Region JH och kommunen.	Medellång sikt	**Trafikverket** Region Jämtland-Härjedalen	Regional/Nationell transportplan ?	
B2	Bussförbindelse från t ex Ytterån-Vaplan-Nälden till stationen som är synkroniserad med tågen	1	Dialog mellan Trafikverket, Region JH, Länstrafiken och kommunen.	Medellång sikt	**Länstrafiken** Region Jämtland-Härjedalen		
B3	Information om möjlighet att ta med cykel på tåget – för snabb anslutning till målpunkter	1	Information om möjligheten till resenärer	Medellång sikt	**Norrtåg**		
B4	Införa ett låne-/hyrcykelsystem för att underlätta för dem som kommer med tåg till Nälden att nå målpunkter	1	Dialog mellan kommunen och företagarna.	Medellång sikt	**Krokoms kommun** Företagare		

Arbetsprocessen

Åtgärdsvalsstudien har drivits av Trafikverket Region Mitt i samverkan med Krokoms kommun och övriga berörda intressenter.

Processen har skett genom en dialog mellan viktiga aktörer om mål för framtiden, brister och behov, samt åtgärdsförslag.

Åtgärdsförslagen har bearbetats och fördjupats, och sedan effektbedömts. Dessa har därefter stämts av med Krokoms kommun, Länstrafiken Jämtland Härjedalen, Region Jämtland Härjedalen, berörda företag, Norrtåg och internt på Trafikverket.

Tanken med åtgärdsförslagen är att respektive ansvarig organisation planerar vidare för genomförandet.

Bilagor

Bilaga 1 Samlad effektbedömning för Paket A

Bilaga 2 Samlad effektbedömning för Paket B

Kvalitetsgranskning

Genomförd:	Datum: 190701
Utförd av:	Thomas Lundin-Larsson, PLmu

Avslut av studie

Rapporten är elektroniskt signerad och godkänd av:

Jan Lindgren

Projektledare för åtgärdsvalsstudien

Enhet utredning, Trafikverket Region Mitt

Anders Lasell

Chef

Enhet utredning, Trafikverket Region Mitt

TRAFIKVERKET

Trafikverket, Box 417, 801 05 Gävle. Besöksadress: Redargatan 18, Gävle.
Telefon: 0771-921 921. Texttelefon: 010-123 50 00.

www.trafikverket.se